I

(Mededelingen)

RAAD

RESOLUTIE VAN DE RAAD

van 27 juni 2002

inzake levenslang leren

(2002/C 163/01)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Onderwijs en opleiding zijn een onontbeerlijk middel voor de bevordering van sociale samenhang, actief burgerschap, ontplooiing in het persoonlijke en het beroepsleven, aanpassingsvermogen en inzetbaarheid. Levenslang leren vergemakkelijkt de vrije mobiliteit voor Europese burgers en stelt de landen van de Europese Unie in staat hun doelstellingen en ambities te verwezenlijken (namelijk om welvarender, concurrerender, toleranter en democratischer te worden). Het zou alle mensen de gelegenheid moeten bieden om de kennis te verwerven die nodig is om als actieve burgers te participeren in de kennismaatschappij en op de arbeidsmarkt.

(2) Het in deze resolutie beschreven optreden is in overeenstemming met het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie en met name met artikel 14, waarin staat dat eenieder recht heeft op onderwijs alsmede op toegang tot beroepsopleiding en bijscholing.

(3) De Raad heeft aan het eind van het Europees Jaar voor Levenslang Leren in 1996 conclusies aangenomen inzake een strategie voor levenslang leren, waarin een aantal sleutelbeginselen voor een strategie voor levenslang leren worden opgesomd ([1]).

(4) De buitengewone Europese Raad van Luxemburg van november 1997 heeft grotere inzetbaarheid en aanpassingsvermogen door middel van opleiding tot prioritaire punten binnen zijn werkgelegenheidsrichtsnoeren gemaakt, en sindsdien is levenslang leren een horizontale doelstelling van de Europese werkgelegenheidsstrategie geworden.

(5) De Europese Raad van Lissabon van maart 2000 heeft als strategische doelstelling vastgelegd dat de Europese Unie de meest concurrerende en meest dynamische kennismaatschappij van de wereld moet worden, die sleutelelementen als de ontwikkeling van levenslang leren voor iedereen omvat.

(6) De Europese Raad van Feira van juni 2000 heeft de lidstaten, de Raad en de Commissie verzocht coherente strategieën en praktische maatregelen ter stimulering van levenslang leren voor iedereen te bepalen. Dit is op de Europese Raad van maart 2001 in Stockholm opnieuw bevestigd. Tevens herhaalde de Europese Raad van Feira dat de betrokkenheid van de sociale partners moet worden bevorderd en dat het volledige potentieel aan publieke en private financiering moet worden gemobiliseerd.

(7) De Raad (Onderwijs) heeft in zijn zitting van 29 november 2001 advies uitgebracht over het werkgelegenheidspakket, waarbij hij de rol van levenslang leren als duidelijke prioriteit in het nationale werkgelegenheidsbeleid benadrukte.

(8) Op de Conferentie in Riga in juni 2001 is aan de ministers van onderwijs van de Europese Unie en de kandidaatlidstaten een verslag over levenslang leren voorgelegd. Tijdens deze bijeenkomst hebben de ministers de opdracht gegeven voor een vervolgverslag over kwaliteitsindicatoren voor levenslang leren, dat aan de bijeenkomst van ministers van onderwijs in Bratislava in juni 2002 zal worden voorgelegd.

(9) De aanneming — in februari 2001 — van het verslag van de Raad „Concrete doelstellingen van de onderwijs- en opleidingsstelsels" en de aanneming — in februari 2002 — van het werkprogramma voor de follow-up van dat verslag in dit decennium vormen een belangrijke stap naar de concretisering van de verbintenis om de onderwijs- en opleidingsstelsels van de lidstaten te moderniseren en de kwaliteit ervan te verbeteren.

(10) In de conclusies ([2]) van de Raad Onderwijs en Jeugdzaken van 14 februari 2002 is positief gereageerd op de voorstellen, in het Witboek van de Commissie getiteld „Een nieuw elan voor Europa's jeugd", om in andere communautaire acties, zoals levenslang leren, meer rekening te houden met specifieke aspecten in verband met de jeugd.

([1]) PB C 7 van 10.1.1997, blz. 6.

([2]) PB C 119 van 22.5.2002, blz. 6.

(11) Op grond van zijn overtuiging dat levenslang leren een prioritair onderdeel van de strategie van Lissabon vormt, verzocht de Europese Raad van Barcelona van maart 2002 nog voor de Europese Raad van Sevilla een resolutie over levenslang leren aan te nemen en daarbij rekening te houden met de Europese werkgelegenheidsstrategie,

NEEMT ER NOTA VAN dat Europa weliswaar op vele gebieden een referentiepunt vormt en bewezen heeft in staat te zijn ideeën om te zetten in innoverende producten en diensten, maar dat toegang tot levenslang leren voor vele burgers nog altijd geen realiteit is.

BENADRUKT dat levenslang leren betrekking moet hebben op het leren vanaf de voorschoolse leeftijd tot na de pensionering, en het hele scala aan formele, niet-formele en informele leeractiviteiten dient te omvatten. Voorts moet levenslang leren worden opgevat als het geheel van de leeractiviteiten die gedurende het leven worden ontplooid om kennis, vaardigheden en competenties binnen een persoonlijk, burgerlijk, sociaal en/of werkgelegenheidsperspectief te verbeteren. Tenslotte moet in dit verband de hand worden gehouden aan de volgende beginselen: de lerende moet centraal staan, het belang van werkelijk gelijke kansen en de goede kwaliteit van leersituaties moet worden benadrukt.

ONDERSTREEPT het belang van de bijdrage van de jeugdsector tot de vaststelling van algemene en coherente strategieën inzake het levenslang leren door de waarde van niet-formele en informele leeractiviteiten in de jeugdsector te benadrukken en door de prioriteiten van levenslang leren in dit verband vast te stellen.

IS INGENOMEN met de mededeling van de Commissie van november 2001, getiteld „Een Europese ruimte voor levenslang leren realiseren", die gebaseerd is op het memorandum over levenslang leren van november 2000 en op de reacties tijdens de brede raadpleging in heel Europa over dit document; is voorts verheugd dat in deze mededeling levenslang leren als een van de leidende beginselen voor onderwijs en opleiding wordt aangemerkt en erkent de relevantie van de bouwstenen van strategieën voor levenslang leren en de prioriteiten voor de werkzaamheden die in de mededeling worden genoemd.

BEVESTIGT OPNIEUW:

1. Dat convergentie van de mededeling van de Commissie getiteld „Een Europese ruimte voor levenslang leren realiseren" met het werkprogramma voor de follow-up van de doelstellingen voor de onderwijs- en opleidingsstelsels moet worden bevorderd, teneinde een alomvattende en coherente strategie voor onderwijs en opleiding tot stand te brengen.

2. Dat levenslang leren zou moeten worden bevorderd met behulp van de maatregelen en beleidslijnen die zijn uitgewerkt in het kader van onder meer de Europese werkgelegenheidsstrategie, het Actieplan voor vaardigheden en mobiliteit, de communautaire programma's Socrates, Leonardo da Vinci en Jeugd, het eLearning-initiatief en in de onderzoeks- en innovatieacties.

ERKENT dat voorrang moet worden gegeven aan:

— het verlenen van toegang aan allen, ongeacht leeftijd, tot het levenslang leren, inclusief specifieke maatregelen voor de meest kansarme personen, degenen die niet deelhebben aan onderwijs en opleiding, alsmede migranten, teneinde hun sociale integratie te bevorderen;

— het scheppen van mogelijkheden om basisvaardigheden te verwerven en/of te actualiseren, met inbegrip van nieuwe basisvaardigheden, zoals IT-vaardigheden, vreemde talen, de technologische cultuur, ondernemerschap en sociale vaardigheden;

— de opleiding, aanwerving en bijscholing van leerkrachten en opleiders voor de ontwikkeling van het levenslang leren;

— de daadwerkelijke validering en erkenning van formele kwalificaties, alsmede van niet-formeel en informeel leren, tussen landen en onderwijssectoren door middel van een grotere transparantie en een betere waarborging van kwaliteit;

— de hoge kwaliteit en de ruime toegankelijkheid van doelgroepgerichte voorlichting, begeleiding en advisering betreffende de mogelijkheden van levenslang leren en de voordelen ervan;

— het aanmoedigen van vertegenwoordiging van de betrokken sectoren, met inbegrip van de jeugdsector, in bestaande of nog op te zetten netwerken en structuren op dit gebied.

VERZOEKT DE LIDSTATEN IN HET KADER VAN HUN BEVOEGDHEDEN:

1. allesomvattende en coherente strategieën uit te werken en toe te passen die een weerslag vormen van de in de mededeling van de Commissie genoemde beginselen en bouwstenen, en waaraan door alle betrokken actoren, met name de sociale partners, de civiele samenleving en de lokale en regionale autoriteiten wordt deelgenomen;

2. in samenspel met de Europese werkgelegenheidsstrategie de middelen voor dergelijke strategieën beschikbaar te stellen en het levenslang leren voor eenieder te bevorderen door middel van:

   — de vaststelling van streefcijfers voor een verhoging van de investeringen in menselijke hulpbronnen, inclusief levenslang leren, en het optimale gebruik van de beschikbare middelen;

   — de ontwikkeling van initiatieven om particuliere investeringen in leren te stimuleren;

— het bestuderen van een meer gericht gebruik van de communautaire financieringsinstrumenten, waaronder ook de Europese Investeringsbank;

3. samen met onderwijs- en opleidingsinstellingen en de sociale partners het leren op de werkplek te bevorderen;

4. het onderwijs aan en de opleiding van leerkrachten en opleiders die betrokken zijn bij levenslang leren te verbeteren zodat zij de nodige onderwijsbekwaamheid voor de kennismaatschappij verwerven, en op die manier, naast andere doelstellingen, ieders toegang tot het talenonderricht en tot ICT's te bevorderen en de participatie in wetenschappelijke en technische studierichtingen te verhogen;

5. de samenwerking en doeltreffende maatregelen voor de validering van leerresultaten te bevorderen, hetgeen van cruciaal belang is om bruggen te slaan tussen formele, niet-formele en informele leervormen en derhalve een voorwaarde is voor de verwezenlijking van een Europese ruimte voor levenslang leren;

6. doelgroepgerichte voorlichting, begeleiding en advisering op te zetten, met inbegrip van het verstrekken van adequate hulpmiddelen voor het beschikbaar stellen van informatie over onderwijs-, opleidings- en arbeidsmogelijkheden;

7. strategieën te ontwikkelen voor het onderkennen en bevorderen van de deelname van groeperingen die als gevolg van een laag niveau van basisvaardigheden uitgesloten zijn van de kennismaatschappij;

8. de actieve deelname aan levenslang leren, ook door jongeren, te verbeteren.

VERZOEKT DE COMMISSIE:

1. In nauwe samenwerking met de Raad en op geïntegreerde en convergerende wijze de acties die voortvloeien uit de mededeling van de Commissie getiteld „Een Europese ruimte voor levenslang leren realiseren" te stimuleren en te coördineren via het werkprogramma voor de follow-up van de doelstellingen voor de onderwijs- en opleidingsstelsels en andere communautaire onderwijs- en opleidingsinstrumenten en de Europese werkgelegenheidsstrategie;

2. kwaliteitsprikkels en de uitwisseling van goede praktijken te stimuleren ter bevordering van efficiënte prestaties in alle sectoren die betrokken zijn bij formeel, niet-formeel en informeel leren, onder meer door de totstandbrenging van een Europese gegevensbank van goede praktijken op het gebied van levenslang leren;

3. in nauwe samenspraak met de Raad en de lidstaten intensievere, op transparantie en waarborging van kwaliteit gebaseerde samenwerking inzake onderwijs en opleiding te bevorderen om, op basis van de resultaten van het proces van Bologna, een kader te ontwikkelen voor de erkenning van kwalificaties en op het gebied van de beroepsopleiding soortgelijke maatregelen te ontwikkelen. Bij een dergelijke samenwerking moeten sociale partners, beroeps- en schoolopleidingsinstellingen en andere belanghebbenden actief worden betrokken;

4. doelgroepgerichte voorlichtings- en begeleidingsmaatregelen te bevorderen ten behoeve van een beter besef van de mogelijkheden voor leren en werken in heel Europa bij het publiek;

5. de deelname van de kandidaat-lidstaten bij het uitwerken van strategieën voor levenslang leren te bevorderen;

6. samenwerking met de betrokken internationale organisaties, bijvoorbeeld de Raad van Europa, de OESO en UNESCO, bij de uitwerking van beleidslijnen en concrete maatregelen op het gebied van levenslang leren te versterken;

7. in samenwerking met de lidstaten vóór de lentezitting van de Europese Raad in 2004 een voortgangsverslag inzake de follow-up van de mededeling en van deze resolutie op te stellen;

VERZOEKT de lidstaten en de Commissie concrete maatregelen voor te stellen om de inhoud van deze resolutie uit te voeren door de samenwerking tussen alle belangrijke actoren, en binnen de werkingssfeer van het Verdrag, te bevorderen.